

STUDIEMEDEL

för studier utomlands

CSN FAKTABLAD 2010

Detta faktablad handlar om studiemedel för dig som ska studera utomlands. Mer information om studiemedel för studier utomlands hittar du på vår webbplats, www.csn.se.

HAR DU RÄTT TILL STUDIEMEDEL?

För att du ska kunna få studiemedel för studier utomlands, finns det vissa grundläggande krav som alla studerande måste uppfylla. Dessutom ställs det andra krav som varierar beroende på vad du ska studera och i vilket land samt på vilken nivå.

Grundläggande krav

De grundläggande krav som du måste uppfylla för att få studiemedel är:

Du ska vara antagen till en utländsk skola utanför Sverige

Du ska studera vid en utländsk skola utanför Sverige. Du ska även ha antagits till den utbildning som du söker studiemedel för och du måste kunna visa upp ett antagningsbevis från skolan. Dessutom ska du betraktas som studerande i studielandet.

Du ska studera på en skola och utbildning som ger rätt till studiemedel

Den utbildning som du ska studera på utomlands ska vara godkänd av utbildningsmyndigheterna i studielandet. CSN beslutar om vilka utbildningar inom Norden och vilka gymnasieutbildningar utanför Norden som kan anses vara godkända i studielandet. För utbildningar på eftergymnasial nivå utanför Norden är det Högskoleverket som beslutar om detta.

För studier på gymnasienivå utanför Norden har du rätt till studiemedel endast om motsvarande studier inte med lika stor fördel kan bedrivas i Sverige. Kontrollera alltid först med CSN om den utbildning

utomlands som du ska söka till ger rätt till studiemedel.

Du måste studera i minst 13 veckor utanför EU

För att få studiemedel för studier utanför EU måste du studera i minst 13 veckor. Du kan dock kombinera kortare kurser i samma land för att komma upp i 13 veckor. Du kan normalt få studiemedel endast för heltidsstudier. Vad som kan betraktas som heltid avgörs av skolan i studielandet. CSN kan göra undantag från kravet på heltid om du har särskilda skäl. Det kan exempelvis vara att du blir sjuk eller att du bara har få kurser kvar för att avsluta din utbildning.

Du måste studera i minst 3 veckor inom EU

För att få studiemedel för studier inom EU räcker det att du studerar i minst 3 veckor. Du kan även få studiemedel för deltidsstudier på 50 och 75 procent.

Du ska kunna tentera

Du måste kunna tentera alla kurser som du söker studiemedel för under de perioder du får studiemedel. Detta innebär att du måste kunna visa prov på dina kunskaper och få ett skriftligt intyg på att du är godkänd på utbildningen eller kursen. För dig som läser en hel utbildning gäller att du måste tentera enligt studieplanen och avlägga examen vid skolan.

Du ska uppfylla kravet på studieresultat

CSN prövar dina studieresultat från tidigare studier när du söker studiemedel igen. Om du tidigare har studerat på eftergymnasial nivå i Sverige eller utomlands, måste du ha klarat av dina studier för att få fortsatt studiestöd. Vi kan ta hänsyn till personliga förhållanden som har på-

verkat dina studier, exempelvis om du varit sjuk.

Du ska uppfylla kravet på medborgarskap

Normalt måste du vara svensk medborgare för att kunna få studiemedel för studier utomlands. Om du är utländsk medborgare gäller särskilda regler. Vissa utländska medborgare kan jämföras med svenska medborgare enligt EG-rätten. Läs mer om vilka regler som gäller i faktabladet "Svenskt studiestöd för studier utomlands för den som är utländsk medborgare" (4201A).

Du ska uppfylla kravet på bosättning i Sverige

Du måste ha varit bosatt i Sverige i minst två år i följd under de senaste fem åren. Om du tidigare har bott i Sverige men nu bor utomlands, kan vi i vissa fall ändå se dig som bosatt i Sverige. Detta gäller om du

- är statligt anställd och utsänd till ett annat land för att arbeta
- har lämnat Sverige för att arbeta för ett svenskt trossamfund eller en organisation som är knuten till samfundet, eller en svensk ideell organisation som driver biståndsverksamhet. Utlandsvistelsen får vara längst fem år.
- har lämnat Sverige och studerar på en studiestödsberättigad utbildning utan studiemedel och om du uppfyllde kravet på bosättning när du flyttade. Du måste ha börjat studera vid första möjliga läsårsstart från det att du lämnade Sverige.
- bor utomlands på grund av sjukdom. Detta gäller dig som är svensk medborgare och som tidigare har uppfyllt kravet på bosättning i Sverige.
- är familjemedlem till någon av ovanstående grupper. Som familjemedlem räknas medföljande make, maka eller sambo

samt barn som inte har fyllt 18 år. Detta gäller också den som lever tillsammans med den utsände, om de tidigare har varit gifta, ingått partnerskap eller har eller har haft barn tillsammans.

Även om du inte uppfyller något av villkoren, kan det finnas synnerliga skäl att se dig som bosatt i Sverige.

Du ska uppfylla kravet på ålder

Du kan få studiemedel för studier på gymnasienivå från och med det andra kalenderhalvåret det år du fyller 20. För studier på eftergymnasial nivå finns det ingen nedre åldersgräns. Det finns däremot ett tak för hur gammal du får vara för att få studiemedel. Bidragsdelen kan du få till och med det år du fyller 54, men rätten att låna begränsas redan från 45 års ålder. Detta innebär att antalet veckor du kan få studielån minskar successivt från det år du fyller 45. Läs mer på www.csn.se.

Krav för vissa utbildningar utanför Norden

Det finns särskilda krav för vissa typer av utbildningar utanför Norden. Bland annat ställs det ytterligare krav på språkkurser, utbildningar inom hälso- och sjukvård, utbildningar vid ett Junior eller Community College samt trafikflygarutbildningar.

Språkkurs

En språkkurs räknas som studier på eftergymnasial nivå. Det språk du ska läsa måste ha officiell status i det land du tänker studera. Om du ska läsa en språkkurs utanför Norden, måste du dessutom ha grundläggande behörighet. Med grundläggande behörighet menas att du har den gymnasiala utbildningsbakgrund som krävs för att du ska bli antagen till en högskoleutbildning i Sverige. Språkkursen måste ges på heltid samt avslutas med ett kunskapsprov där det framgår om du är godkänd eller inte på kursen. Du måste läsa europeiska språk i Europa.

Du som är antagen till andra eftergymnasiala studier utomlands, exempelvis en Bachelor's Degree, kan i anslutning till dessa studier läsa en kortare förberedande språkkurs.

Utbildning inom hälso- och sjukvård

För att du ska kunna få studiemedel för en utbildning inom hälso- och sjukvård, krävs det att utbildningen förbereder dig för att få legitimation eller skyddad yrkestitel i Sverige. Med detta menas att utbildningen ska ge dig rätt att genomgå den kompletterande utbildning som Socialstyrelsen föreskriver och som är ett villkor för att du ska kunna utöva yrket i Sverige. Till utbildningar inom hälso- och sjukvård hör också utbildningar inom exempelvis sjukgymnastik, massage, akupunktur och aromaterapi.

Utbildning vid Junior eller Community College

För att en utbildning vid ett Junior eller Community College i USA eller Kanada ska betraktas som eftergymnasial, krävs det att skolan har ett avtal med ett Senior College eller ett universitet. Detta avtal ska göra det möjligt för dig att efter två års studier flytta över till årskurs 3 på ett fyraårigt Bachelor's Degree-program. Denna regel gäller även för dig som ska läsa vid ett Junior och Community College i något annat land.

Trafikflygarutbildning

Sverige har tillsammans med en del europeiska länder anslutna till JAA, Joint Aviation Authorities, kommit överens om att använda ett gemensamt regelverk i stället för som tidigare olika nationella certifikatbestämmelser. Du kan ansöka om studiemedel för en trafikflygarutbildning endast om utbildningen omfattas av JAA:s regelverk (JAR-FCL). Ta kontakt med CSN för närmare upplysningar om studiemedel för en trafikflygarutbildning. Du kan inte få studiemedel för en utbildning till helikopterpilot.

Intyg om studiefinansiering

När CSN har beslutat att du ska få studiemedel, får du som en del av ditt beslut ett intyg där det framgår att du får studiemedel och hur mycket. Ibland kräver skolan där du vill studera att du på förhand ska visa att du kan finansiera dina studier för att du ska bli antagen till utbildningen. I vissa fall kan du också behöva visa detta för

att få visum till studielandet. Då kan CSN utfärda ett generellt intyg om att en viss skola och utbildning ger rätt till studiemedel. Du ansöker om ett sådant intyg på blanketten "Ansökan om intyg om studiefinansiering" (CSN:s blankett 5514).

UTBILDNINGAR SOM INTE GER RÄTT TILL STUDIEMEDEL

Du kan inte få studiemedel för en utbildning utomlands om samma utbildning inte ger dig rätt till studiemedel i Sverige. Korrespondens- eller distansstudier ger normalt inte heller rätt till studiemedel.

NÄR KAN DU FÅ STUDIEMEDEL?

Faktisk studietid

Studiemedel beräknas per vecka. Du har rätt till studiemedel för varje hel kalendervecka som du deltar i utbildningen. Detta gäller exempelvis för studier på gymnasienivå, för sommarstudier och för språkkurser.

Fastställd tid

Många länder har en terminsindelning som ser annorlunda ut än i Sverige. För studier som följer den ordinarie terminsindelningen på högskola eller universitet har vi för vissa länder på förhand fastställt det antal veckor som normalt ger dig rätt till studiemedel. I den fastställda tiden har vi tagit hänsyn till lärarfri undervisning då du ändå förväntas studera. Detta innebär att vi har beslutat hur många veckor som kan anses ingå i en normal kursplan för studier i studielandet. De fastställda tiderna gäller endast utbildningar som följer den ordinarie läsårsindelningen i landet.

Längsta tid med studiemedel

Den längsta tid som du kan få studiemedel för är begränsad till ett visst antal veckor på varje utbildningsnivå. Du kan få studiemedel för studier på eftergymnasial nivå i högst 240 veckor. För studier på gymnasienivå kan du få studiemedel i högst 80 veckor, om du redan har en treårig gymnasieutbildning eller motsvarande. Om du inte har det kan du få studiemedel i högst 120 veckor.

Du kan få studiemedel för fler veckor endast med hänsyn till synnerliga skäl,

exempelvis om du på grund av funktionshinder behöver längre studietid.

Har du tidigare studerat med studiestöd, måste du räkna bort dessa veckor på respektive nivå.

Från och med det år du fyller 40 kan du få högst 40 veckor med studiemedel utöver ovanstående gränser, om det finns arbetsmarknadsmässiga eller personliga skäl. Det bör dessutom ha gått en viss tid sedan du senast hade studiemedel på den nivå du ska läsa.

HUR MYCKET STUDIEMEDEL KAN DU FÅ?

Ordinarie studiemedel

Du kan ansöka om enbart bidrag eller om både bidrag och lån. Det antal veckor som du vill ha studiemedel för under en studieperiod väljer du själv.

Bidrag och lån

Bidragdelen är 674 kronor per vecka under 2010. Lånedelens storlek beror på vilket land du ska studera i. Information om hur mycket lån du kan få per vecka hittar du på www.csn.se.

Inkomst och studiemedel

Du får ha en viss inkomst (fribelopp) samtidigt som du har studiemedel. Fribeloppets storlek beror på hur många veckor du får studiemedel under respektive kalenderhalvår. Som inkomst räknas inkomsten av tjänst, näringsverksamhet och kapital före skatt i Sverige och utomlands. Du ska minska inkomsten med de avdrag du får göra enligt skattelagstiftningen, exempelvis reseavdrag. Om din inkomst överstiger ditt fribelopp, kommer studiemedlen att minskas med högst hälften av den del av inkomsten som överstiger fribeloppet.

Merkostnadslån

Om du har merkostnader i samband med studierna, kan du ansöka om merkostnadslån. Det kan exempelvis gälla kostnader för undervisningsavgifter, resa från Sverige till studielandet samt försäkring. Du ska kunna styrka kostnaderna. För att du ska kunna få merkostnadslån, krävs det att du har studiebidrag. För vissa typer av merkostnadslån krävs det dessutom att du har ordinarie

lån, medan det för andra typer av merkostnadslån räcker med att du har rätt till studielån. Läs mer om de olika merkostnadslånen i de följande styckena.

Undervisningsavgifter

Om du studerar vid en skola som tar ut obligatoriska undervisningsavgifter, kan du få merkostnadslån för dessa avgifter. Du får låna högst 1 350 kronor per kalendervecka, men du får aldrig låna mer än till den faktiska kostnaden. För att du ska kunna få merkostnadslån för undervisningsavgifter, krävs det att du har studiebidrag och rätt till studielån under minst en av dessa veckor som du söker merkostnadslån för.

Resa

Du kan ansöka om merkostnadslån för en tur-och-retur-resa mellan Sverige och studielandet varje kalenderhalvår. Hur mycket du kan låna beror på vilket land du ska resa till. Läs om beloppen i olika länder på www.csn.se.

Försäkring

Du kan söka merkostnadslån för kostnader för en personförsäkring. För att du ska kunna få merkostnadslån till en personförsäkring, krävs det att du har studiebidrag under hela studieperioden och att du under samma period har rätt till minst en vecka med studielån. CSN har i samarbete med ett försäkringsbolag tagit fram en speciell utlandsstudieförsäkring för sex eller tolv månader. Mer information om denna finner du på www.csn.se samt i broschyren "CSN:s utlandsstudieförsäkring". Du kan också välja att låna till kostnader för en annan personförsäkring, men du får inte låna mer än vad CSN:s utlandsstudieförsäkring kostar.

Andra kostnader

I vissa fall kan du även få lån för exempelvis musikinstrument, dubbel bosättning och resor i annat nordiskt land samt obligatorisk studie- och praktikresa. Du kan även få lån för andra kostnader som är direkt förknippade med dina studier, men möjligheterna till detta är begränsade. Mer information om merkostnadslån hittar du på www.csn.se. Där ser du också hur du ansöker.

Tilläggsbidrag

Du som har vårdnaden om barn kan även ansöka om tilläggsbidrag, som är ett bidrag som du kan få utöver dina ordinarie studiemedel. Tilläggsbidraget är för varje vecka för ett barn 127 kronor, för två barn 207 kronor, för tre barn 249 kronor och för fyra barn eller fler 291 kronor. Du kan få tilläggsbidrag endast för de veckor som du har studiemedel. Om båda vårdnadshavarna har studiemedel kan bara *en* få tilläggsbidrag.

ANNAN ERSÄTTNING

Om du får studiestöd från ett annat land, har du inte rätt till studiemedel. Du kan inte heller få studiemedel samtidigt som du har något av följande:

- studiehjälp från CSN
- rehabiliteringsersättning
- aktivitetsstöd
- sjuk- eller aktivitetsersättning
- utvecklingsersättning.

Du har inte heller rätt till studiemedel, om du

- tjänstgör enligt lagen om totalförsvarspflicht
- fullgör en utbildning till reserv- eller yrkesofficer
- är eller har varit anställd som doktorand
- har eller har haft utbildningsbidrag för doktorander.

Observera att det finns möjlighet till studiestöd om du har så kallad vilande sjuk- och aktivitetsersättning vid studier. Kontakta Försäkringskassan för mer information.

SÅ ANSÖKER DU

Det enklaste sättet att ansöka om studiemedel, är att ansöka i Mina sidor på www.csn.se. Det enda du behöver är en legitimation. Observera att du kan söka studiemedel för högst ett år i taget. Du kan ansöka när du vill, men du kan få studiemedel endast för fyra veckor bakåt i tiden, räknat från veckan innan din ansökan kom in. Sök därför studiemedel i tid. Du kan komplettera med ytterligare uppgifter efter det att du har skickat in din ansökan.

NÄR KOMMER PENGARNA?

Studiemedel betalas normalt ut en gång per studieperiod (termin), tidigast tre veckor före studiestödsperiodens början.

I beslutet om studiemedel kan du se hur utbetalningsplanen ser ut. För att pengarna ska betalas ut måste du först lämna en studieförsäkrans. CSN samarbetar med Swedbank. Besök Swedbank för att tala om på vilken bank och vilket konto dina pengar ska sättas in. Det ska vara ett konto i en svensk bank. Om du redan har ett konto i en svensk bank, kan du kontakta den för att ordna med överföringen. Tänk på att ordna med bankkonto innan du lämnar Sverige!

VAD HÄNDER MED DINA STUDIEMEDEL OM DU BLIR SJUK?

Om du har studiemedel för studier utomlands, omfattas du av ett särskilt försäkringsskydd för studerande. Skyddet innebär att du har rätt att behålla dina studiemedel om du genom ett läkarintyg kan visa att du på grund av sjukdomen är helt oförmögen att studera. Läkarintyget måste styrka hela sjukdomsperioden från den första sjukdagen. Om du blir sjuk i sju sammanhängande dagar eller mer, ska du anmäla detta till CSN.

Den tid som du har rätt till studiemedel under sjukdom räknas inte in i det totala antalet veckor som du har rätt till studiemedel. Den tiden räknas inte heller in i antalet veckor vid en kommande prövning av dina studieresultat. Är du sjukskriven och helt oförmögen att studera i mer än 30 dagar, kan dessutom en del av ditt lån skrivas av.

För att du ska ha rätt till studiemedel under sjukdom, måste du någon gång före sjukperiodens början ha studerat på en utbildning som ger rätt till studiemedel.

Om du blir sjuk efter studieperiodens början, kan du få studiemedel under förutsättning att din ansökan om studiemedel har kommit in till CSN före den första sjukdagen.

VÅRD AV SJUKT BARN ELLER SJUK NÄRSTÅENDE

Om du tillfälligt vårdar sjukt barn eller om du i Sverige vårdar en svårt sjuk närstående, kan du i vissa fall få studiemedel även under den tiden. Du ska anmäla detta till CSN, så att vi kan bedöma om du då har rätt att behålla dina studiemedel. Läs mer om studiemedel under sjukdom och om studiemedel i samband med vård av barn eller nära anhörig på www.csn.se.

HUR BETALAR DU TILLBAKA DITT LÅN?

Du börjar betala tillbaka ditt lån vid det årsskifte som kommer tidigast sex månader från det att du senast fick studiestöd från CSN. Återbetalningstiden är som längst 25 år. Om det är mindre än 25 år till och med det år du fyller 60, är det i stället den tiden som är din återbetalningstid. Om du har en mindre skuld, blir återbetalningstiden kortare.

Om du en gång blivit återbetalningsskyldig på ditt lån, får du inte någon ny återbetalningsfri tid. Detta innebär att du direkt efter att du avslutat dina studier måste börja betala på studielånet igen.

Varje år kommer du att betala på ditt lån i form av ett årsbelopp. Årsbeloppet beräknar vi med hänsyn till storleken på din skuld, räntan för året, antalet återbetalningsår samt ett uppräkningsstal på två procent. Du kan redan under studietiden påverka återbetalningen exempelvis genom att välja ett lägre lånebelopp per vecka. Lånet löper med ränta från första

utbetalningstillfället. Räntan för studielånet fastställs årligen av regeringen och den är inte avdragsgill i deklarationen.

Nedsättning av årsbelopp på grund av studier

Om du redan börjat betala på ditt studielån, sätter vi ned ditt årsbelopp utan att du behöver ansöka om det. Du får nedsättning med en fjärdedel av årsbeloppet för varje påbörjat kvartal som du studerar med studiestöd. Om du studerar under minst tre kvartal under ett år, får du i regel nedsatt årsbelopp för hela året. Obetalda avgifter eller årsbelopp från tidigare år sätts inte ned.

Om du avbryter studierna måste du meddela detta till CSN. Du har då inte längre rätt till nedsättning. Om du betalar trots att du har nedsättning, kommer det inbetalda beloppet att räknas av direkt mot din skuld – inte mot ditt årsbelopp. Det innebär att om du vill betala ditt årsbelopp måste du meddela detta till CSN. Då omprövar vi beslutet om nedsättning.

KONTAKTUPPGIFTER

CSN

Postservice, 833 81 Strömsund

Webbplats: www.csn.se

E-post: [e-postformulär på www.csn.se](mailto:e-postformulär@www.csn.se),

under menyn Kontakta oss

Talsvar: 0771-276 800

Telefon: 0771-276 000

Högskoleverket, HSV

Box 7851, 103 99 Stockholm

Webbplats: www.hsv.se

E-post: hsv@hsv.se

Telefon: 08-563 085 00

Verket för Högskoleservice, VHS

Box 240 70, 104 50 Stockholm

Webbplats: www.vhs.se

Telefon: 08-725 96 00

Besök CSN på webben!

Sök studiemedel • Se när dina pengar kommer • Räkna ut hur mycket du kan få

